MVDr. Milan Štourač, CSc.:

Strach z formulace „krmivo musí být kompletní a vyvážené“ zatemňuje mysl a svazuje ruce

Strach v životě plní důležité funkce, zejména ochranné a obranné. Nejčastěji nám ale prostě indikuje, že daná situace je důležitá. Pokud si to uvědomíme, můžeme se podle toho zařídit – věnovat patřičnou pozornost přípravě, říci si o pomoc, dohledat si informace atd. Tehdy strach splnil svou funkci a mizí.

Denně se setkávám v ordinaci s klienty, kteří by rádi krmili své psy přirozenou stravou, ale mají strach, že by jim nedali všechno, co potřebují. Někdy jsou v tom utvrzováni nejenom chovateli, od kterých si štěně koupili, ale dokonce i veterináři, kteří jsou ochotni tvrdit, že přirozenou stravou psům ubližujeme, nebo dokonce že masem můžeme psa zabít…
Přitom se stačí pouze zamyslet např. nad tím, jak se stravujeme my sami. Přijímáme při každé snídani, obědě a večeři kompletní a vyváženou stravu? Určitě ne! Jíme různé potraviny, ideálně co nejčerstvější (občasný úlet typu KFC nebo McDonald může být tolerován ☺) v různém čase a naše těla s vysokou pravděpodobností nevykazují žádné známky nutričních nedostatků. Klíčovým faktorem je zde rozmanitost!
Jak to, že krmení psů kompletní a vyváženou stravou je tak složité, že musí být sestavováno odborníky ve firmách, které potom chrlí tuny zpracovaného krmiva, aby nám výživu našich psů usnadnily, ale málokdo řeší to, čím jako rodiče krmí své děti? Ale jejich výživa je přece tak důležitá, rostou, vyvíjejí se, jsou nám vším, a přece málokdo z rodičů tuší, kolik potřebují denně bílkovin nebo vápníku, a již vůbec rodiče neřeší vzájemné poměry jednotlivých živin.

Psi jsou stejní. S přijatými živinami dokáže jejich organismus účelně hospodařit. Jsem přesvědčen, a téměř 50 let aktivního chovu mne v tom utvrzuje, že psi nepotřebují *„kompletní a vyváženou“* stravu při každém krmení. A zvláště, pokud je do ní řada živin uměle přidána, protože výrobním postupem jsou tyto živiny zničeny (vitaminy, enzymy) nebo přinejmenším biochemicky pozměněny (bílkoviny, tuky). Vždyť pokud by podle filozofie *„kompletní a vyvážené“* nedostali takové krmivo, jejich organismus by okamžitě reagoval poruchou jednotlivých systémů a rozvinutím nemocí. Takto to v přírodě nefunguje. Tělo (ať už lidské nebo psí) živiny ukládá, když jsou do organismu vpraveny v době „hojnosti“, a když jsou potřeba a v krmivu chybí, jsou použity ze zásoby. Psi mají tukové zásoby, proteinové zásoby ve svalech, ve svých tkáních ukládají živiny jako např. vitaminy A, D a K. Takže pokud pes (nebo člověk) shromažďuje důležité živiny v průběhu času, jeho tělo bude schopno dobře přežít v době nedostatku.

Pravděpodobně jste slyšeli o AAFCO a/nebo FEDIAF. Jsou to orgány, které stanovují standardy pro krmiva. Živinové složení kompletních krmiv musí odpovídat závazným doporučením, které tyto organizace vydávají. AAFCO (*Association of American Feed Control Officials*) působí v USA a FEDIAF (*The European Pet Food Industry Federation*) v rámci Evropské unie.

Tyto standardy uvádějí pouze minimální hodnoty živin. Tvrzení, že jsou krmiva nutričně vyvážená, znamená pouze to, že splňují standardy AAFCO nebo FEDIAF.

EU regulace definují kompletní krmivo jako *„krmivo, které vzhledem ke svému složení je dostačující pro denní dávku“*. Dávku pak definuje jako *„průměr celkového množství potravin potřebných denně pro určité domácí zvíře, jeho věkovou kategorii, životní styl nebo jeho aktivitu tak, aby pokryla veškerou jeho potřebu výživových látek a energie“.*
Výrobci krmiv mohou standardy AAFCO splnit dvěma způsoby: analytickou metodou a krmným pokusem.
Při analytické metodě je krmivo chemicky analyzováno, aby se prokázalo, že splňuje normy AAFCO. Musí být splněna norma např. bílkovin, ale už nikdo neříká, jakého původu – zdroje musí tyto bílkoviny být, zda z masa nebo třeba kukuřice. Je tak možné, že krmivo vyrobené z kartonu, kopyt, kůže na boty, oleje z fritézy, krevního a kostního hnojiva s vitaminovým a minerálním premixem splní tyto standardy na výbornou.
Pravidla AAFCO překvapivě říkají, že pokud krmivo projde zkušební metodou krmení, nezáleží na tom, zda projde nebo neprojde analytickou metodou!

A **protokoly pro krmné pokusy jsou tak mírné**, že projde téměř každé krmivo. **Čtěte pozorně!**
V testu musí být osm psů (což je zajímavé, protože to není statisticky významný počet).
Z osmi mohou dva odstoupit (z jakéhokoli důvodu), takže pouze šest psů musí zkoušku dokončit. Plemeno nebo pohlaví psů není důležité a nehraje žádnou roli. Délka zkušební doby je 26 týdnů, po tuto dobu jsou psi krmeni pouze testovaným krmivem, přičemž musí mít neomezené množství vody. Zvířata musí být prohlášena za zdravá při veterinárních vyšetřeních před a po zkoušce. Sledují se čtyři krevní hodnoty (hemoglobin, objem červených krvinek, alkalická fosfatáza a albumin) a průměry se porovnají se standardními minimy.
Neexistuje žádné vyšetření moči, stolice ani žádná jiná vyšetření krve, která veterináři běžně používají k posouzení zdraví.
Krmivo projde krmnou zkouškou, pokud udrží 6 z 8 psů naživu po dobu 26 týdnů, jeden a více z nich neztratí více než 15 % tělesné hmotnosti a žádná ze čtyř (!) krevních hodnot nebude pod standardním minimem.
Jednalo by se o extrémně špatné krmivo, které by tyto parametry nesplňovalo. A připomínám, že pokud krmivo projde testem krmení, chemická analýza se stane irelevantní!
Na základě těchto faktů si troufám říci, že každá pestře sestavená přirozená syrová strava bude nejenom těmto parametrům zcela vyhovovat, ale bude je i překračovat. Překračovat v tom, že takto krmené psy udrží nejenom naživu, ale umožní jim dosáhnout jejich genetického potenciálu pro zdraví, dlouhověkost, fyzickou aktivitu a reprodukci. **Nahraďme pojem „kompletní a vyvážené“ pojmem „ideální a zdravé“.** Optimální zdraví pro psa pouze v pytli hnědých bobků krmených každý den, týdny, měsíce a roky, můžeme těžko hledat.

SHRNUTÍ

Krmení psů omezenou stravou po měsíce nebo roky vytváří v jejich útrobách prostředí, kde je každé nové jídlo považováno za cizího vetřelce a bakterie nevědí, co s ním dělat. To často vede k plynatosti, nadýmání a řídké stolici, které mate tolik majitelů s dobrými úmysly, když se snaží „převést“ své čtyřnohé společníky z jednoho jídla na druhé.

„Žádná dietní formule, bez ohledu na to, jak je „kompletní a vyvážená“, nemůže po dlouhou dobu pokrýt všechny nutriční potřeby zvířete. Vzpomeňte si na některé z nejzdravějších potravin na světě – řekněme špenát, divoký losos, sladké brambory a borůvky. Konzumace těchto potravin by poskytla vynikající zdroj bílkovin a také širokou škálu fytonutrientů. Ale když se jí každý den, i tyto zdravé potraviny časem způsobí nutriční nedostatky.“ Dr. Med. Vet. Jean Doddds.